



**Vlaanderen**  
is zorgzaam en  
gezond samenleven

# Mazelen op kamp – zomer 2024

Team Infectieziektebestrijding en Vaccinatie  
Departement Zorg

# Inhoud

- ▶ Mazelen op kamp: waarom, wie, wat, wat te doen en wie doet wat?
  - Waarom aandacht voor mazelen?
  - Wie loopt risico op mazelen?
  - Wat zijn mazelen?
  - Wat te doen bij vermoeden mazelen op kamp?
  - Wie doet wat?
  - Wat kan je doen vóór aanvang van het kamp?
- ▶ Infobrief, brief verhoogde waakzaamheid, affiche mazelen en onze contactgegevens
- ▶ Vragen?

# Mazelen op kamp: waarom, wie, wat, wat doen en wie doet wat?



**Vlaanderen**  
is zorgzaam en  
gezond samenleven

# Waarom aandacht voor mazelen?

- ▶ Eén van de meest besmettelijke infectieziekten die er bestaat
- ▶ Geen 'onschuldige' infectieziekte
  - Tijdelijke onderdrukking immuniteit
  - Risico op complicaties: Oorontsteking (*otitis media*), Longontsteking (*pneumonie*), Hersenontsteking (*encefalitis*)...
  - Sterfte : ong. 1 op 10.000 gevallen
- ▶ Onmiddellijke maatregelen zijn nodig om verdere verspreiding tegen te gaan
- ▶ In opmars in België en EU sedert voorjaar 2024 (sterke stijging in juni)

# Wie loopt risico op mazelen?

- ▶ Vroeger een 'kinderziekte'
    - Meeste mensen geboren vóór 1970 hebben mazelen doorgemaakt en zijn dus 'op natuurlijke wijze' geïmmuniseerd
  - ▶ Start (systematische) vaccinatie
    - Sinds 1985 (één dosis) en sinds 1995 (twee dosissen)
    - Huidig basisvaccinatieschema:
      - × 1<sup>ste</sup> dosis op leeftijd van één jaar
      - × 2<sup>e</sup> dosis op leeftijd van 9 jaar (4<sup>e</sup> leerjaar)
  - ▶ Wie loopt het meeste risico op mazelen?
    - Niet gevaccineerde personen
    - Kinderen < 1 jaar (niet gevaccineerd)
    - Volwassenen geboren na 1970 en vóór 1999
- NB: Kinderen 1 tot 9 jaar: slechts 1 x gevaccineerd

# Wat zijn mazelen?

- ▶ Overdracht mazelen virus door contact met een met mazelen besmet persoon - voornamelijk door hoesten, praten en niezen
- ▶ Symptomen:
  - Start: 7 tot 21 dagen na contact (gemiddeld 10 tot 12 dagen)
  - Begin: algemeen ziek zijn en koorts, neusloop, hoesten, rode / gezwollen / waterige ogen
  - Na enkele dagen: verschijnen huiduitslag, die start achter de oren en in het gezicht. Daarna verspreiding over het hele lichaam.



# Wat te doen bij vermoeden mazelen op kamp?

- ▶ Zet het kind apart van de groep en verwittig de ouders
  - NB: Mazelen is besmettelijk 4 dagen vóór het verschijnen van de vlekjes tot 4 dagen erna.
- ▶ Contacteer een arts ter plaatse zodat die het kind kan onderzoeken en testen op mazelen
  - NB: ga NIET met het kind in de wachtzaal van een arts of ziekenhuis zitten!
  - NB: resultaat test pas gekend na min. 1 dag tot een paar dagen
- ▶ Als arts mazelen bevestigt of vermoedt
  - Arts meldt mazelen aan lokale gezondheidsautoriteiten
  - Neem zelf contact op met team infectieziektebestrijding DZorg

# Wie doet wat?

- ▶ Acties t.a.v. mazelen geval ter plaatse = bevoegdheid arts(en) ter plaatse + lokale gezondheidsautoriteiten
- ▶ Team infectieziektebestrijding en vaccinatie van Departement Zorg
  - In kaart brengen van de contacten rond (vermoedelijk) mazelen geval op kamp
  - Uitleg en advies geven aan kampleiding
  - Brief 'verhoogde waakzaamheid mazelen na contact op kamp' doorsturen naar verantwoordelijke van het kamp
  - Beschikbaar blijven voor vragen (van ouders...)
- ▶ Kampleiding: Brief 'verhoogde waakzaamheid mazelen na contact op kamp' doorsturen naar alle (ouders van) kinderen en begeleiders die contact hadden met het mazelen geval op kamp



# Wat kan je doen vóór aanvang van het kamp?

- ▶ Aanmanen aan ouders / begeleiders om vaccinatiestatus van het kind te controleren en – zo nodig – in orde te brengen
- ▶ De volledige kampleiding vragen om waakzaam te zijn voor mazelen en hen de weg wijzen naar de beschikbare tools (infobrief, affiche...)
- ▶ Beschikken over een volledige lijst met de contactgegevens (naam / voornaam, adres, tel en/of GSM, email) van alle ouders van de kinderen en begeleiders op kamp

# Infobrief, brief verhoogde waakzaamheid, affiche en contactgegevens



**Vlaanderen**  
is zorgzaam en  
gezond samenleven

# Infobrief mazelen (kamp, speelpleinwerking en sportkamp)

DEPARTEMENT  
ZORG

## AI, MAZELEN OP KAMP? WAT NU?



Mazelen is de **besmettelijkste ziekte die er bestaat** en wordt veroorzaakt door het mazelenvirus. Een persoon kan tot 12 anderen besmetten die niet gevaccineerd zijn of de ziekte niet hebben doorgemaakt. Helaas komt de ziekte ook in België voor, en **dit jaar, 2024, maakt het virus meer mensen ziek dan andere jaren**. Daarom moeten we deze zomer extra opleten en de juiste maatregelen nemen om te voorkomen dat het virus onze zomerkampen verstoert. En daar hebben we jouw hulp voor nodig!

### HOE HERKEN JE MAZELEN?



- Mazelen start als een verkoudheid met **koorts, een lopende neus en hoesten**. Je krijgt **rode of waterige ogen** en kunt je behoorlijk ziek voelen.
- Later verschijnen er **vlekjes** achter je oren, die zich over je gezicht en Hals verspreiden en uiteindelijk over je hele lichaam. Javel, je hele lichaam.
- Als je een lichte huidkleur hebt, zijn de vlekjes rood. Als je een donkere huidkleur hebt, zijn de vlekjes kleurloos.
- Bij veel mensen verdwijnen de symptomen na enkele dagen. Maar soms kan de ziekte ernstige problemen veroorzaken en kan je een longontsteking of hersenontsteking krijgen. Dan moet je opgenomen worden in het ziekenhuis.

### WAT BIJ EEN VERMOEDEN VAN MAZELEN OP JE KAMP?

Als je een kind op kamp hebt dat symptomen van mazelen vertoont, volg dan deze stappen:

- **Hou het kind apart van de groep**. Zo voorkom je dat andere kinderen besmet raken, want het virus verspreidt zich heel snel via de lucht door hoesten, niezen en praten.
- **Bel een arts ter glimlach** en laat je verder helpen. Elk kind met een vermoeden van mazelen moet onderzocht worden door een arts.
- **Ge niet naar de wachtkamer** van een arts of ziekenhuis zonder eerst telefonisch contact op te nemen. Zo voorkom je dat het virus zich verder kan verspreiden op nieuwe plaatsen.

 **Vlaanderen**  
is zorgzaam en  
gezond samenleven

Wachtkamering.be

DEPARTEMENT  
ZORG

### WAT ALS DE DOKTER BEVESTIGT DAT EEN KIND MAZELEN HEEFT?

Heeft iemand op jouw kamp mazelen? Dan moet je snel actie ondernemen.

- **Hou het kind apart van de groep en bel de ouders**. Het is belangrijk dat het kind thuis kan uitkieken. Mazelen is besmettelijk van 4 dagen vóór de eerste vlekjes verschijnen tot 4 dagen erna. Dit betekent dat je anderen kunt besmetten voordat je zelf merkt dat je ziek bent.
- Er is geen geneesmiddel tegen mazelen, alleen medicijnen om de symptomen te verlichten.
- Nadat een arts, in het binnen- of buitenland, heeft vastgesteld dat het kind mazelen heeft, **contacteer je het Departement Zorg**, de gezondheidsorganisatie van de Vlaamse overheid. Elk geval van mazelen moet gemeld worden.
- Departement Zorg zal, in samenwerking met de kansleiding, iedereen die contact had met het zieke kind **in kaart te brengen**.
- De kansleiding zal een brief ontvangen met instructies, die zij moeten verspreiden naar alle contacten.
- **Vragen?** Het Departement Zorg blijft beschikbaar voor vragen en ondersteuning.

### BETER VOORKOMEN DAN GENEZEN!



- Vaccinatie is de beste bescherming!
- Er is een effectief vaccin tegen mazelen. Met twee doses van dit vaccin ben je goed beschermd tegen deze besmettelijke ziekte. In Vlaanderen krijg je de eerste vaccinatie op de leeftijd van 12 maanden en de tweede vaccinatie volgt op de leeftijd van 9 jaar of in het vierde leerjaar. Kinderen jonger dan 9 jaar hebben daardoor meer kans om mazelen te krijgen. Ze hebben vaak nog maar één dosis van het vaccin gehad.
- Het vaccin beschermt je meteen tegen 3 ziektes: mazelen, bof en rodehond.
- Hoewel het vaccin niet verplicht is, is het belangrijk dat je ouders controleren of je gevaccineerd bent. Zo weet je zeker dat je beschermd bent tegen deze ziektes.

#### Contactgegevens

Voor meldingen van een ziektepersoon kan je het Departement Zorg contacteren:

**Antwerpen:** 02/553 08 92

**Limburg, Vlaams-Brabant en Nederlandstalige kampen in Brussel:** 02/553 08 93

**Duitse en West-Vlaanderen:** 02/553 08 94

**Buiten de kantooruren of in het buitenland:** +322/512 93 89

 **Vlaanderen**  
is zorgzaam en  
gezond samenleven



**Vlaanderen**  
is zorgzaam en  
gezond samenleven

# Brief 'verhoogde waakzaamheid'

## DEPARTEMENT ZORG

Afdeling Preventief Gezondheidsbeleid  
Koning Albert II-laan 35 bus 33  
1030 BRUSSEL  
T 02 553 36 71  
E [preventiegezondheidsbeleid@vlaanderen.be](mailto:preventiegezondheidsbeleid@vlaanderen.be)  
[www.departementzorg.be](http://www.departementzorg.be)

Contactpersoon	e-mail	Telefoon
Team infectieziekten	<a href="mailto:infectieziektebestrijding@vlaanderen.be">infectieziektebestrijding@vlaanderen.be</a>	02/553 08 XX
Ons kenmerk		Datum
2024MAZ		3/07/24

### Informatie mazelen na mogelijk contact op kamp

Beste,

Wij willen u informeren dat dat u / uw kind tijdens het kamp dat doorging van XX/XX tot en met XX/XX te YYYY - contact had met een persoon die vermoedelijk met mazelen is besmet.

#### Overdracht en ziekteverloop van mazelen

Mazelen is een zeer besmettelijke ziekte veroorzaakt door een virus. De overdracht gebeurt gemakkelijk van persoon tot persoon via de lucht door hoesten, praten en niezen.

De symptomen die men gewoonlijk ziet, zijn: koorts, hoesten, neusloop, rode ogen en dan de typische huiduitslag die begint achter de oren en zich daarna verspreidt via het gezicht over het hele lichaam. Na enkele dagen verdwijnen de vlekjes en neemt de koorts af.

Na besmetting duurt het gemiddeld 10 tot 12 dagen (minimaal 7 tot maximaal 21 dagen) voordat de eerste ziekteverschijnselen optreden. **Concreet betekent dit dat de klachten van koorts, hoesten, rode ogen kunnen starten bij u / uw kind vanaf XX/XX/2024. Gelieve waakzaam te blijven voor bovenvermelde klachten tot en met XX/XX/2023.**

Personen met mazelen zijn reeds besmettelijk 4 dagen vooraleer de huiduitslag begint. U kunt dus reeds besmettelijk zijn vóór de start van de symptomen.

#### Behandeling

Aangezien mazelen een virus is, hebben antibiotica geen effect. Verder is er enkel een behandeling van de klachten (bv. koorts) mogelijk.

#### Bescherming door vaccinatie

Onvoldoende of niet gevaccineerde personen die nooit mazelen doorgemaakt hebben, zijn niet beschermd.

Het vaccin tegen mazelen wordt toegediend in België op de leeftijd van 12 maanden en een herhaling op 9 jaar (4<sup>de</sup> leerjaar). Twee vaccins geven een levenslange bescherming, net zoals een natuurlijke met mazelen.

Kinderen jonger dan 9 jaar hebben meer kans om mazelen te krijgen omdat ze vaak nog maar één dosis van het vaccin kregen.

We raden aan om de vaccinatiestatus van u / uw kind en van uw gezinsleden te controleren en om deze in orde te brengen via uw (huis)arts indien nodig.

#### Algemene maatregelen

Indien u / uw kind nog niet gevaccineerd is tegen mazelen, is de kans dat u / uw kind mazelen ontwikkelt groot.

Daarom dient u / uw kind – indien niet gevaccineerd – het contact met **zwangere vrouwen, (niet gevaccineerde) kinderen en ernstig zieke personen te vermijden tot en met XX/XX/2024**. Dit betekent concreet ook dat u / uw kind niet naar een **ander kamp, naar school of naar de kinderopvang kan gaan** in deze periode om te vermijden dat andere kinderen besmet worden.

#### Maatregelen bij klachten

**Contacteer bij verdachte klachten uw arts telefonisch en vermeld deze brief.** Vraag uw arts om u / uw kind te ontvangen **zonder in de wachtzaal plaats te nemen**. Vraag uw arts om ons te verwittigen indien hij/zij mazelen vermoedt. Uw arts zal ook stalen afnemen om mazelen – al dan niet – te bevestigen.

**Een persoon met klachten van mazelen blijft thuis** (tot minstens 4 dagen na het optreden van de huiduitslag) om besmetting van anderen te voorkomen.

Om de overdracht van besmettelijke ziekten te voorkomen is het altijd belangrijk om vaak de handen te wassen en een papieren zakdoek te gebruiken bij niezen, hoesten en snuiten.

Indien er nog vragen zijn, aarzel niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groeten,

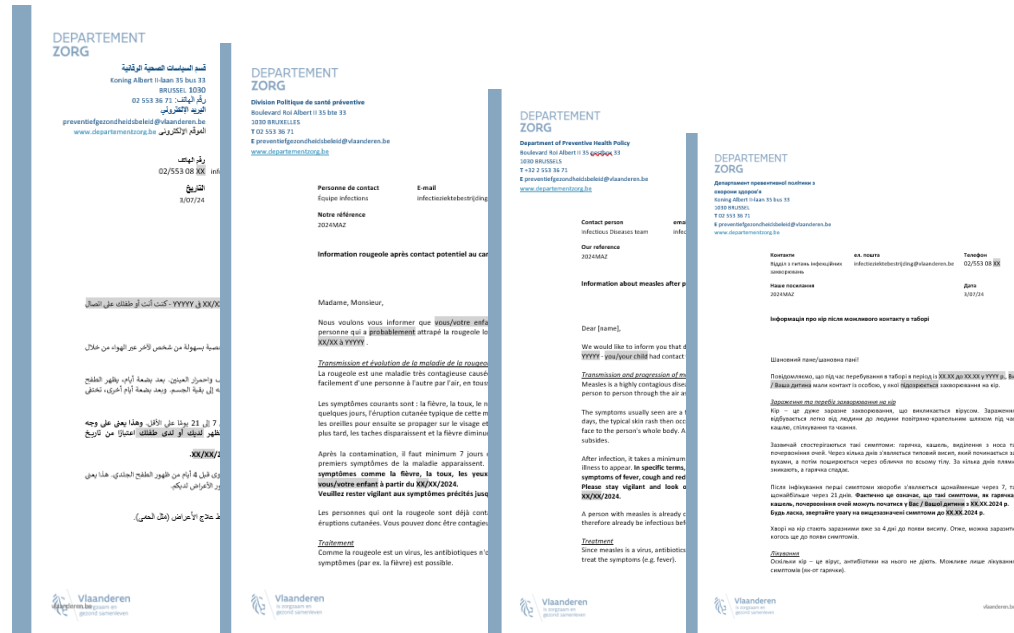
Team ~~infectieziektebestrijding~~  
Afdeling Preventief Gezondheidsbeleid  
Telefoonnummer: 02/553 08 XX  
Telefoonnummer na de kantooruren: 02/512 93 89



# Brief 'verhoogde waakzaamheid' andere talen

## ► Brief binnenkort ook beschikbaar in het

- Frans
- Engels
- Arabisch
- Oekraïens



## ► NB: steeds ook brief in het Nederlands meegeven / meesturen (Vlaamse regelgeving, handig voor huisarts etc...)

# Affiche mazelen (A4)

**Hoe herken je mazelen?**

**Vlaanderen**  
is zorgzaam en gezond samenleven

Hoesten

Snotneus

Hoge koorts

Voelbare, rode vlekjes (lichte huid) of kleurloze vlekjes (donkere huid)

**Herken je dit bij je kind of jezelf?**

Blijf thuis en bel de dokter.  
Mazelen zijn erg besmettelijk!

v.u. Katrijn Hojens, Secretaris-generaal, Departement Zorg, Simon Bolivarlaan 17, 1000 Brussel - juni 2024

The infographic features a central illustration of a child with measles, surrounded by three smaller circular illustrations showing symptoms: coughing, a runny nose, and a fever. Arrows point from these three circles to the central child. The text is in Dutch/Flemish, providing clear instructions on how to recognize measles and what to do if symptoms appear.

# Onze Contactgegevens : team Infectieziektebestrijding en Vaccinatie - Departement Zorg

▶ Tijdens de kantooruren:

→ Regio Noord = provincie Antwerpen: **02 553 08 92**

→ Regio Oost = provincies Limburg en Vlaams-Brabant +  
Nederlandstalige kampen in Brussel: **02 553 08 93**

→ Regio West = provincies West- en Oost-Vlaanderen:  
**02 553 08 94**

▶ Buiten de kantooruren ('s avonds, weekend- en feestdagen) of  
vanuit het buitenland: **+32 2 512 93 89**

# Vragen?



**Vlaanderen**  
is zorgzaam en  
gezond samenleven





**Vlaanderen**

is zorgzaam en  
gezond samenleven

**Dank voor uw aandacht en  
voor de samenwerking!**